

kie dotychczasowe ustalenia interpretacyjne związane z trzema podstawami (filarami) społecznej gospodarki rynkowej, a zatem w szczególności to, że s.g.r. oparta jest na wolności działalności gospodarczej podmiotów gospodarki, reguły funkcjonowania przedsiębiorców z sektora prywatnego powinny odnosić się do wszystkich przedsiębiorców, także publicznych, oraz że należy dążyć w systemie gospodarki do godzenia ze sobą różnych interesów: społecznego i gospodarczego. Szczególna rola w toku realizacji zasady społecznej gospodarki rynkowej przypada przy tym samemu państwu, które powinno występować w gospodarce w charakterze podmiotu reprezentującego interes społeczny, gdyż to państwo właśnie stanowi nadrzędną, sformalizowaną instytucję stworzoną przez określone społeczeństwo, instytucję globalną w skali danego kraju, mającą *de iure* i *de facto* reprezentować naród, społeczność składającą się nie tylko z obywateli (osób fizycznych), ale i powoływanych przez nich organizacji i różnych podmiotów zbiorowych. Państwo jednak, niezależnie od roli przedstawiciela społeczeństwa, występuje także w roli podmiotu uosabiającego własne interesy. Część z nich jest emanacją interesów aparatu państwa oraz stworzonego przez państwo systemu prawnego i ekonomicznego, w pozostałej części interes państwa wiąże się z potrzebą ochrony (interesów) różnych podmiotów i zbiorowości. Interes państwa jest określany wówczas mianem interesu publicznego. Wreszcie rolą państwa jest nadto występowanie w roli superarbitra, zmierzającego do godzenia ze sobą interesów: społecznego i publicznego, a zarazem różnorodnych przeciwieństw pojawiających się często w obszarach funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki. W tym zakresie państwo powinno w szczególności zmierzać do osiągnięcia stanu zbliżonego do pożądanego, akceptowanego w sensie społecznym, politycznym i prawnym, a określonego w Konstytucji RP mianem: społeczna gospodarka rynkowa.

Andrzej Powałowski

SOCIAL MARKET ECONOMY IN POLISH LAW

The social market economy is a normative concept in Polish law. Firstly, it is necessary to read the content of the provisions in the sense given to them by the Polish legislator, and then to define what lays at the root of these normative statements. The social market economy is primarily expressed by the principle set out in the Constitution of the Republic of Poland which provides the basis of the Polish economic system based on the freedom of economic activity, private ownership as well as solidarity, dialogue and cooperation between social partners. Art. 22 of the Constitution permits limitations to the freedom of economic activity by means of a statute, but it does not refer to the principle of the social market economy. It only provides that the limitations may be imposed only for important public reasons. A special role in the implementation of the principle of social market

economy must be given to the state itself, which should occur in the economy as an entity representing both social and public interests. The role of the state is also to act as a chief arbitrator intending to combine social and public interests as well as to solve diverse conflicts that frequently appear in the functioning of society and economy, thus within the social market economy.